

pre que convinga, perquè aquest nom, en aquesta vila, no representa idea política determinada, i si solament representa ansies de progrés, millorament del poble en totes ses necessitats. Es popular en Jonch, republicà de tota sa vida, i ho és en Puntas, que és carlí; i si al senyor Serra la memoria no li flaquès, es recordaria que ell també ho va ésser en les últimes eleccions. I això no li ha privat d'ésser regionalista.

Si'l fet de que la nostra candidatura l'apocissin lliberals monàrquics, reformistes i demès republicans, ho qualifica «El Vallès Nou» de falta de pudor polític; ¿com haurem de qualificar la seva unió amb carlins i lliberals monàrquics? ¿Què s'ha fet d'aquella campanya contra els lliberals, als que consideraven autors de la llei de Jurisdiccions? ¿La conveniència us ho ha fet oblidar, veritat?

El tirar-me en cara si he gastat o no en les eleccions, resulta poc piados fent-ho en la forma que ho fa «El Vallès», i per això m'obliga a dir-li, modestia a part, que'l què he gastat no és fàcil que'm privi d'atendre a altres obligacions, com va succeir an algú dels que en ell col·labora i que també està adornat amb la creu de la derrota.

Ademés, si he gastat, és també perquè jo no tinc a la meua mà'l protegir a caciquets de poble, encara que siga deixant-los guanyar bé la vida espurgant els arbres de les carreteres provincials, a canvi de que contribuissin an els gastos de la elecció; i si ho tingué a mà tampoc ho faria.

Sou dignes èmuls den Pol de «La Veua», i les vostres aficions aritmètiques, volent servir a l'actual diputat a Corts, us han portat a un mal terreny.

Parlem, doncs, per a fer-vos caure la vena que porteu als ulls, de la suma de vots que han aconseguit els vostres candidats, i fem comparacions.

En Prat de la Riba, quan les eleccions de 1909, va tenir 11,300 vots i en Pericas 10,500. Enguany n'han tingut: en Prat, 9,770, i en Pericas 7,300, o siga l'un 1,530 vots menys i 3,200 l'altre. I això havent d'anar en Cambó en persona, de poble en poble, pidolant, exigint i menaçant.

La candidatura d'oposició, tant ben representada per en Coma, l'any 1909, va tenir 4,550 vots i enguany n'ha tingut 5,650, o siga un augment de 1,100 vots. I això que en els pobles grans, on no abunda la llana, ha votat un vint per cent menys que l'altra vegada.

Aquests datos són ben significatius, aclaparadors per a vosaltres, regionalistes de la Lliga, i afalagadors per a nosaltres.

Veritat és que aquí, en el meu poble nadiu, he tingut menys vots que en Coma, però encara és més veritat que en Coma se'n mereixia molts més, i que jo, amb els que he tingut, haig d'estar i estic satisfet i agrait.

I passem a un altre punt.

El que m'hagin apoiat des dels lliberals monàrquics (disgustats per la coalició feta amb mires personals, sense tenir per res en compte les aspiracions, necessitats i aficions del districte), fins els elements extrems de l'esquerra, parla molt en favor de ses conviccions polítiques, i per la meua part ho considero a molt honor; i això, antics solidaris, res té que veure i no és cap procediment vilipendiós; vosaltres, que amb la cantarella «pel bé de Catalunya» (que amaga moltes vegades conveniencies personals), pacteu amb tot-hom i sabeu prescindir de tot, si us aboneu en aquesta cosa és perquè no trobeu per on agafar-vos, és per-

què a mí no'm podeu fer càrrecs d'haver coaccionat i menaçat als arcaldes i secretaris; és perquè a mí no podeu dir-me que a l'arribar a un poble l'agutzil avisés a l'Ajuntament i als personatges influents del mateix, fent-los reunir a la Casa de la Vila, per a demanar-los i exigir-los el cens íntegre de la població a favor de vostres candidats, menaçant fortament an els que's resistien no volent sofisticar el sufragi; és perquè no'm podeu dir, com jo puc dir-vos, que en els pobles on tenieu vostre el president de la mesa, es negaren, per consell vostre, a admetre'ls nostres interventors, donant per excusa que la firma que autoritzava els talons els era desconeguda i fent-se la votació sense cap garantia per la nostra part. Així, en aquesta forma, ocuparà la presidència de la Diputació un home eminent, que jo crec, em permeto creure, rebutjaría si els sabés aquests procediments que han servit per a que algú gambi, sota'l seu nom prestigiós.

S'ha donat el cas de que en alguna població com a Sant Julià de Vilatorrada, votaren 250 electors a candidatura plena, de 254 que'n té'l cens, de lo qual resulta que en dita població tant sols QUATRE han deixat de votar, i això que, entre'ls duplicats, difunts, ausents, desconeguts, equivocats, malalts i impossibilitats, n'hi havien QUARANTA CINC que no podien votar.

I tot això ho teniu a la bassa de les sangs; forma part integrant dels vostres manaments polítics. Quan les eleccions den Coma, va haver-hi poble, com Pruit, que tenia 79 electors inscrits en el cens, 126 varen votar an en Prat de la Riba.

¿Això és lluitar amb noblesa, pulcres regionalistes de double?

I ja sé'l què direu, ara: que les actes són sense protestes. Es cert; però és que com que en últim terme qui falla és la Diputació i el fallo d'aquesta no és dubtós, val més no perdre'l temps gastant pólvora en salves.

Vosaltres trobeu criticable que a Bigues i Riells tingué el carlí, senyor Pericas, igual número de vots que la nostra candidatura. Jo no li trobo gens, tenint en compte que en dita població hi han bastant carlins: allí on se noten els carlins és prova evident que hi han lliberals. I cal que's preparin els de Bigues, estàn alerta pel què'ls hi puga passar.

En canvi, a mí m'estranya molt que en pobles com Montornès, amb arcalde lliberal, secretari lliberal i que està baix el cacicat del lliberal Barangé i d'on se sab que no hi hà cap carlí, obtingué el senyor Pericas 176 vots i 243 el lliberal Bosch, i així mateix 201 i 201 a La Garriga, 141 i 129 a Parets i 96 i 96 a Sant Fost. I a La Roca, malgrat haver-hi anat dos rradicals, entre ells un hèroe, acompanyats de un bon amic meu, per a treballar-me l'elecció, en Pericas va tenir 216 vots, en Bosch 7 i nosaltres 56.

Vàreu abusar de la vostra situació privilegiada, menaçant i coaccionant a tot-hom i anant a buscar tots els ressorts per a presentar-vos davant de la Diputació com a elegits per una comarca devota entusiasta de vosaltres. I ara vindran les revenges amb els pobles que us han fet cara; però que's vagi amb compte perquè estarem alerta.

A Cardedeu un agent de negocis, molt bon amic d'aquest ajuntament i d'aquest hospital, va abusar de la paciència dels habitants de dit poble, portant-los per força a votar per la Lliga. Al Figaró un constructor d'obres, parent del cacic d'aquesta vila, caçava als electors amb convinents regalos, fent-los votar al fill del

president de la Junta d'Obres del Port, de Barcelona. A Centelles un fabricant molt important no va abandonar un moment el col·legi, fent votar la candidatura vostra, plena, i priuant, amb indicacions més o menys discretes, de que tinguéssim l'intervenció necessaria a Balenyà.

Tots ells servint-vos a canvi del què siga; confiant en vostra omnimoda situació política, que us permet premiar als amics i castigar als contraris.

¿Quina llàstima que aquí no prometessiu ocupar-vos del pont, per a fer anar a la gent a votar per vosaltres! ¿Us el guardeu per les eleccions generals, aquest recurs?

Tot això a més de les moltíssimes cartes que amb el timbre de Diputat a Corts, escamparen arreu en Cambó, en Plaja i en Bosch i amb el de la Diputació igual en Prat de la Riba que en Fages i en Pericas.

¿Es molta delicadesa, tot això! I qualsevol deixa de fer-ne cas del timbre de President de la Diputació, que té la clau del contingent provincial!...

Tot això que heu fet ho trobeu molt bé i és un abús inqualificable, una coacció definida per la llei; però que, per sobre de tot i sense la sanció d'aquesta, hauria hagut de tenir la de la vostra consciencia, si fóssiu pulcres com prediqueu.

I, a pesar d'això, vàreu haver de recórrer a recollir actes en blanc, a fer arreglos en la de Olost, a privar l'elecció a Perafita i, a última hora, en la reunió que tinguéu en el Palau del Caballer de Vidrà, a Vich, us vàreu haver de comprometre, junt amb l'actual diputat a Corts per Vich, a deixar dit districte lliure per als carlins en les properes eleccions generals, a canvi de que'l senyor Bosch i Catarineu no's quedés sense acta. I més o menys discretament aguantareu'l pacte, important-vos molt poc el què puguin dir els catalanistes i lliberals com a protesta de la vostra venda.

Es comprendrà perfectament la veritat i imparcialitat de les meves afirmacions, pel què es refereix a la pulcritud dels nostres procediments, passant la vista pels diaris de Vich, de comunió política ben oposada a la nostra.

Això no és fer política regionalista, això no és fer política descentralitzadora; això és abusar de la vostra situació desenterrant els procediments que tant havieu criticat, a l'objecte de poder continuar essent els amos absoluts d'aquest districte.

¿On és aquell altruisme que tant teniu a la boca i del qual tant bon mestre va ésser-ne l'inoblidable doctor Robert?

I la vostra inconseqüència arriba ja a un extrem incomprendible. Anàreu a l'avant-votació en el districte de Mataró, combatent an els que, amb l'acaparament d'actes, per privar-vos de la proclamació, us hi obligaren. ¿I què és el què vàreu fer en aquest? Les acaparàreu totes, a excepció de la de l'il·lustre publicista senyor Sampere i Miquel. I encara aquesta perquè us va ésser negada, puix també la pretenieu.

De manera que vosaltres, que prediqueu aquella llibertat ben entesa, volieu, per la raó de la força de la vostra influencia, deixar sense respirar a elements numerosos (com s'ha demostrat) d'aquest districte, que no estàn conformes amb la vostra política absorbent, acomodaticia, personalista, absoluta i de procediments tant abusius o més que aquella que tant fortament i amb l'aprovació quasi unànim de Catalunya vàreu combatre.

I per haver-nos oposat an això, ens heu combatut en forma crudel i ben poc digna per